

Najbolj krvava bitka v revoluciji.

ALMAZANOVA KAVALERIJA UNIČILA NAD 3000 VSTAŠEV

General Almazan je sporočil, da je bilo 3500 mož ali ubitih ali pa zajetih. — Nobenega pardona ni bilo. — Almazan je prosil za zdravniške potrebščine. — Desno krilo vstašev zdrobljeno.

MEXICO CITY, Mehika, 4. aprila. — Ena najbolj krvavih bitk, kar se jih je vojevalo izza pričetka mehiške revolucije, se je završila včeraj popoldne, dvanaest milijevno od Jimena, ko je pet tisoč mož zvezne kavalarije pod vodstvom generala Almazana, prehitelo 3500 vstašev, kojih umikanje proti severu je bilo ustavljeno vsled gorečega mostu.

General Almazan je obvestil generala Callesa o tej bitki takole:

— Vstaška infanterija je bila uničena. Vsi, ki niso bili ubiti, so bili ujeti, in vstaški vlaki se tudi nahajajo v posesti federalcev.

— Bilo je pravo klanje. Sovražnik ima velikansko število mrtvih.

Federalci bodo morali skrbeti za 500 ranjenih vstašev.

Sporočilo se zaključuje s prošnjo za zdravniške potrebščine.

General Calles je v svojem poročilu opisal bitko pri La Reforma kot "najbolj čudovito akcijo v zgodovini mehiških revolucij".

Bitka je trajala celo popoldne. Vlaki vstašev, katere je presenetila kavalarija Almazana, so bili napolnjeni z infanterijo. Vstaška kavalarija, kar je še ostalo, je odšla proti severu kot telesna straža bežečih vstaških voditeljev, generalov Escobara in Caravea.

Nobena stran ni niti prosila, niti dajala pardona, kakor hitro je dospela kavalarija Almazana. Federalne zračne sile so sodelovale z naskakujočimi kavaleristi ter neusmiljeno obstreljevale vstaše.

Po urah ostrih bojev je general Almazan končno zdrobil desno krilo vstašev. Po tem je postal njihov odpor slabši in njih oddelki so se ali razkropili ali pa dvignili orožje, v znamenje predaje.

EL PASO, Texas, 4. aprila. — Vstaja Escobarja je bila zdrobljena včeraj popoldne z zajetjem glavnih infanterijskih vlakov pri Reforma, Chihuahua, petnajst milijevno od Jimena, kot je objavil danes zjutraj generalni konzul, Enrique Lienkens, po sprejemu oficijelnega poročila generala Almazana.

LINDBERGH SE PRIPRAVLJA NA POROKO

Miss Morrow namerava še ta teden odpotovati v Združene države. — Zaročenka Lindbergha bo napravila del potovanja v aeroplanu.

SAN ANTONIO, Texas, 4. apr. — Uradniki Texas Air Transport Company so sporočili včeraj, da se namerava Miss Ana Morrow, zaročenka polkovnika Ch. Lindbergha, vrniti v Združene države iz Mexico City proti koncu tega tedna.

Rekli so, da so bile odredjene vse priprave za aeroplan, ki bo vzel hčerko ameriškega poslanika v Mehiki v Brownsville, Texas ter jo prevedel v Palestine, Texas, odkoder bo odpotovala z vlakom proti iztoku.

Nikakega pojasnila se ni dalo glede namena potovanja ter tudi ni znano, če bo Miss Morrow letela iz Mexico City v Brownsville s polkovnikom Lindberghom ali če bo potovala do meje z vlakom.

MEXICO CITY, Mehika, 4. apr. — Polkovnik Charles Lindbergh je ušel včeraj pozornosti prebivalstva ter preživel miren dan s svojo zaročenko, Miss Anno Morrow, hčerko ameriškega poslanika.

Dvojica se je izprehajala zjutraj po vrtu poslaništva ter se pozneje vozila z avtomobilom po okolici glavnega mesta.

Poroka bo baje meseca junija.

Nikakega skrbneja davkov v posebnem zasedanju.

WASHINGTON, D. C., 4. apr. — Nobene možnosti ni, da bi se uveljavilo kako posebno zakonodajo za skrbneje davkov v posebnem zasedanju kongresa, so izjavili visoki uradniki zakladniškega departmanta.

NAVIDEZNI SUHAČ, KI NE SKRIVA SVOJEGA MNENJA

Bleas glasuje suhačko za svoje volilce, a pije moko za samega sebe, — je pojasnil. — Žena prepušča pijačo doma, a če mu jo ponudijo prijatelji, je to vse drugačna stvar.

WASHINGTON, D. C., 4. aprila. — Med politično suhimi, a osebno mokrimi kongresniki, katere strogo kritizirajo, odkar sta postala splošno znana slučaja Morgana in Michaelsona, je vendar eden katerega mu ni mogoče direktno dolžiti hinavščine.

To je senator Cole Bleas, demokrat iz South Caroline, ki je ponovno povedal senatu, svojim volilem in svetu v splošnem, da pije ter zabava samega sebe, da pa glasuje za vsa suhaška zakonodaja, ker hočejo to njegovi volilei.

— Moje stališče se ni izpremenilo, — je rekel včeraj poročevalcu United Press. — Jaz pijem več in v vsakem v South Carolini je to znano. Glasoval pa sem za prohibicijo, ker zastopam narod, ki veruje vanjo.

— Glasoval sem tudi za Jones postavo, v tem slučaju pa sem storil to, kar mislim, da je to najboljše pot, kako končati prohibicijo. Če bom sprejel dovolj drastične postavbe, da izvedemo prohibicijo, bo odpravljena cela stvar.

— Jaz poznam te mlade ljudi. Oni pijejo preveč ter imajo preveč dobre čase, da bi mogli trpeti prohibicijo, če bi jo zares izvedli.

— Ničesar nedosednega ni v moji poziciji, — je nadaljeval Bleas. — To je reprezentativna vlada in jaz nočem, da bi stavljali svoje lastno mnenje nad mnenje naroda, katerega zastopam.

— Jaz skrbim le, da ne kršim postavbe. Vsak javni mož bi se moral pokoriti postavbam kot vzgled za privatne državljane. Ni pa kršenje postavbe vzeti požirek, če bi transportiral pijačo ali jo kupoval, bi kršil postavbo in tega nočem storiti.

Za vzgled: jaz sem ravno prišel iz svojega doma, kjer delajo najboljše koruzno žganje na svetu. Prinesel pa nisem nikakega s

seboj in bi ne mogli najti nobenega, niti v mojem uradu, niti na mojem domu.

Nikdar pa bi ne mogli najti nobenega na mojem domu, kajti Mrs. Bleas je resnična prohibicionistka ter ga ne more trpeti poleg sebe.

— Če bi me kak prijatelj danes zvečer povabil na požirek, — potem bi bila stvar povsem drugačna.

Shumaker izpuščen in pozdravljen od suhačev.

PUTNAM VILLE, Ind., 4. apr. — Dr. E. S. Shumaker, ki je odsedel šestdesetdnevno kazen radi omalovaževanja višjega sodišča, je zapustil državno jetniško farmo danes da prevzame zopet dolžnosti kot superintendent državne Antisalonke lige v Indiani.

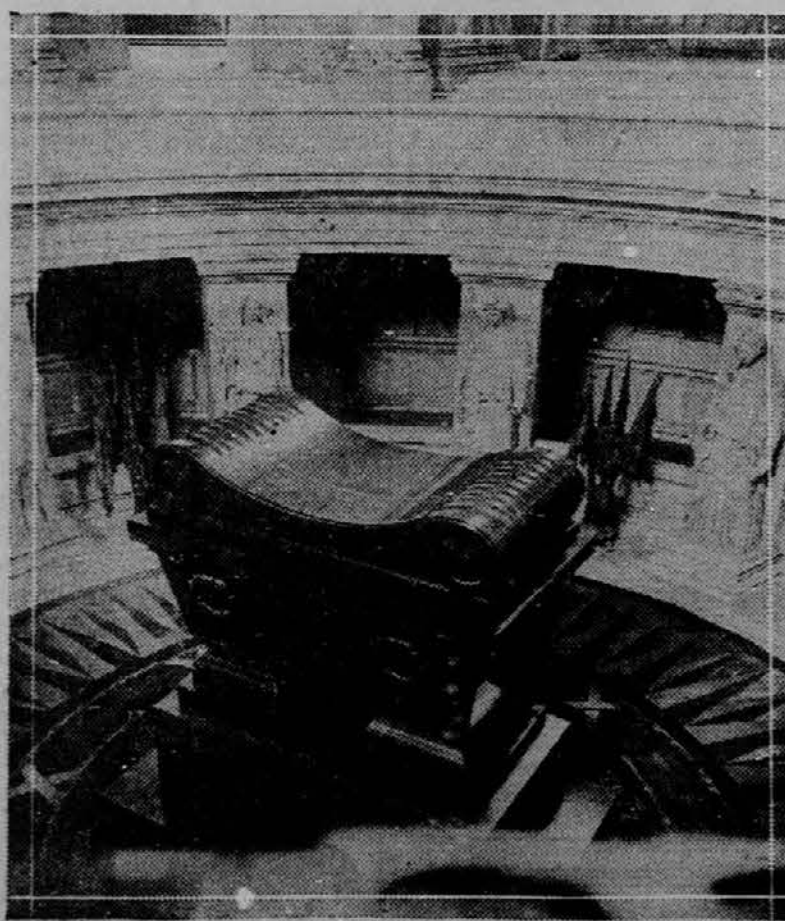
Shumakerju so priredili velik sprejem kot "mučeniku" suhaške stvari.

Električni stol za štiri.

DALLAS, Texas, 4. aprila. — Štiri eksekucije se bodo završile v Texas državni jetnišnici v Huntsville.

Prva se bo završila danes, ko bo umrl Percival Howard, ki je bil obsojen na smrt radi umora. Dve eksekuciji sta določeni za dan 12. aprila. Četrta eksekucija pa bo izvršena dne 19. aprila, ko bo usmrčen Robert Blake, radi umora Fred Connerja, prodajalec avtomobilov.

ZADNJE POČIVALIŠČE

maršala Focha je v Domu Invalidov. Pokopan je poleg groba Napoleona, ki ga vidite na sliki.

PODPREDSEDNIK SE ZAVZEMA ZA SVOJO SESTRO

Podpredsednik Curtis zahteva višje družabno stališče za svojo sestro. Bori se proti odredbi Kellogga, s katero se je stavilo žene poslanikov pred njegovo sestro.

WASHINGTON, D. C., 4. apr. — Unela se je ostra debata glede družabnega statusa Mrs. Edward Everett Gann, sestre ter oficijelne gostiteljice podpredsednika Curtisa.

Podpredsednik je povsem odkrito na bojnem pohodu. Formalno se je oglasil pri državnem tajniku Stimsonu za ugotovilo glede te zadeve. Ta uradnik stoji sedaj na razpotju, če naj nastopi ali ne proti odredbi svojega prednika, ki je stavil Mrs. Gann nižje kot pa žene znanjnih poslanikov pri družabnih funkcijah.

Podpredsednik zahteva, da naj se jo stavi pred te ženske kot bi se tudi zgodilo z njegovo ženo, če bi bila danes še živa.

Oficijelni Washington ni bil še nikdar tako razburjen izza stališča slavne in krasne Peggy O'Neill, ki je bila vzrok najbolj važne družabne vojne v zgodovini naroda. Zgodovinarji pripisujejo zmago Martina Van Burena za predsedništvo dejstvu, da se je zavzel za njeno stvar protisočialni oligarhiji onih dni. Ker je bil samec, si je Van Buren nakopal sovraštvo gostiteljice onega časa ter si pridobil naklonjenost jeznega Andrew Jacksona, vsled katere je postal poznejši predsednik.

Washingtonski družabni diktatorji pred enim stoletjem pa so se pečali z opravljanji. Bili so neizprosnosti proti hčerki gostilničarja, ko ji je njena poroka z vojnim tajnikom Eatonom dajala pravico do priznanja.

POLOŽAJ NA KITAJSKEM

V Hankovu je bilo proglašeno vojno stanje. Vuhanska vojaška akcija se je popolnoma izjalovila. — Odbor državljanov skrbi za mir.

HANKOV, Kitajska, 4. aprila. — Vojaštvo nacionalistične nankinške armade je bilo danes zmagovito v spopadih z vstaši v provinciah.

Vuhanske čete so se popolnoma izjalovile, še predno so začele braniti Hankov ter se umikajo na vsej črti.

V Hankovu je bilo proglašeno vojno stanje.

Imenovan je bil poseben odbor državljanov, ki skrbi za red.

V okolici Hankova vladajo strašne razmere. V inozemske koncesije, ki so deloma zagrabljene z barikadami, prihaja na tisoče Kitajcev.

TOKIO, Japonska, 4. aprila. — Dne 19. aprila se bodo Japonci umaknili iz kitajske province Šantung. Japonsko vojaštvo se bo koncentriralo v pristanišču Tsingtau.

Voditelji Vuhan stranke so zapustili svoj tukajšnji vojaški glavni stan.

BUČNI ODMEVI ZVERINSKEGA UMORA V AURORA, ILLINOIS

Ovadah Fairchild, katerega iščejo sedaj kot krivoprisežnika, je naznano kam izginil. — Zakonodaja bo mogoče vodila preiskavo. — Fairchild je baje bolj kriv smrti Mrs. De King kot pa Roy Smith.

GENEVA, Ill., 4. aprila. — Dva razvoja sta še bolj podnetila javno zanimanje za umor Mrs. L. De King v Aurori. Ta dva razvoja sta, da je na skrivnost način izginil Eugene Boyd Fairchild, ki je obdolžen krive prisege in pa možnost preiskave od strani državne zakonodaje.

Pomožni šerifi so iskali Fairchilda v treh mestih, kjer je živel ob gotovih časih tekom preteklih par mesecev, da ga aretirajo radi krive prisege Zakonodaja pa bo debatirala glede resolucije, ki zahteva obsežno preiskavo glede uboja Mrs. De King, kot se je izrazil zakonodajalec John Pettit.

Varant za aretacijo Fairchilda kot krivoprisežnika je izposloval včeraj Albert Kelley, zagovornik družine, ki je nastopil kot pravičen državljani.

Ko je poslal šerif Urech pomožnega šerifa v stanovanje Fairchilda, je slednji že izginil. Pozneje se je izvedelo, da je povedal več prijateljem, da je odšel "daleč proč".

Kelley je rekel, da je prepričan, da je Fairchild bolj kriv smrti Mrs. De King kot pa pomožni šerif Roy Smith, ki je oddal usodopolni strel, ki je smrtno ranil žensko.

Smith se nahaja sedaj pod tehnično obtožbo uboja v bolnici v Elgin.

Iz časov pred pol milijona let.

NEW HAVEN, Conn., 4. apr. — Znanstveniki upajo dobiti nova dejstva in intimne podrobnosti glede bitij, ki so živele na ameriškem jugozapadu pred nekako 500.000 leti.

Ekspedicija je odšla dne 26. marca, da prodre v fosilno jamo, kjer so pred kratkim našli predpotopnega lenivca in številne druge živali ohranjene v izvrstnem stanju. Kotlina je bila naravna smrtina past za živali, bežeče pred svojimi sovražniki.

PILSUDSKI USTVARJA NOVO VLADO

Poljski kabinet bo mogoče v kratkem stvorjen. — Pilsudski kontrolira položaj. — Vrnil se bo lahko k sili, če bo hotel.

VARSAVA, Poljska, 4. apr. — Problem ustanovitve nove poljske vlade, ki naj bi stopila na mesto one ministrskega predsednika Bartela, ki je resigniral včeraj, je odvisen od izida konference med predsednikom Moseickim ter maršalom Józefom Pilsudskim, "močnim možem" Poljske.

Veteran Pilsudski obvladuje položaj, kljub zadnjim napadom kombiniranih opozicijskih strank na kabinet, katerega je diktiral in podpiral.

Vprašanje je, če se bo Pilsudski sam vrnil na mesto ministrskega predsednika ter poskusil vladati z železno roko. Brez dvoma pa so številne politične stranke, ki vlečejo vsaka v drugo stran, ustvarile položaj, ki obljublja neprestane težkoče pa prihodnjo vlado.

Če ne bo Pilsudski hotel sprejeti ministrskega predsedništva, bo najbrž izbral poljskega poslanika v Mokvi, Stanislava Pateka, da sledi Bartelu.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA"

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	9.30	Lir	100	5.75
"	1,000	18.40	"	200	11.30
"	2,500	45.75	"	300	16.80
"	5,000	90.50	"	500	27.40
"	10,000	180.00	"	1000	54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se popreje z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

32 COETLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakner, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inostranstvo za celo leto	\$7.00
Za tri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslova.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

KAKO MORAJO MOLITI...

Mussolini je ustanovil v Italiji mladinsko organizacijo Balillo.

Imenuje se po nekem laškem otroku, ki se je bil v prejšnjem stoletju baje proslavil tekom bojev za združeno Italijo.

V Balilli mora biti vsak šolar in vsaka šolarica.

V tej organizaciji mamijo mladino s fašističnimi ideali ter jo vzgajajo v pravem fašističnem duhu.

Stariši, ki nočejo vpisati svojih otrok v Balillo, postanejo politično sunljivi ter je z ozirom na to v Italiji dandanes le malo starišev, ki bi si drznili braniti svojim otrokom vstop v to mladinsko organizacijo.

Mladina se vežba pod nadzorstvom svojih učiteljev, ki so izključno sami fašisti.

Prepevati mora domorodne pesmi ter se navduševati za "slavne" čine "slavnih laških junakov."

Otroci tudi molijo. Moliti pa morajo takole:

— Oče nebeški, usliši molitev italijanskih otrok. K Tebi molimo in Tebe prosimo, ker si vladar vseh narodov ter vladaš z usmiljeno in mogočno roko. Molimo za našega Duce-ja, ki nam vlada ter vedno bolj izpolnjuje nalogo, katero mu je poverila usoda. O, gospod, podaljšaj njegovo dragoceno življenje, ščiti ga pred nevarnostmi in napadi ter daj, da bo naša domovina živela v miru in blagostanju. Razsvetli, Gospod duh našega Duce-ja, daj mu moč, da bo plemenito deloval za dobrobit naroda. Blagoslovi njegove dobre namene ter kronaj njegove uspehe z dobroto, da bo Italija vredna imena velikega katoliškega naroda in da bo postala središče katoličanstva. Zato te prosimo, o Gospod, usliši molitev našega srca. — Amen.

Tako morajo moliti italijanski otroci.

Tako morajo moliti tudi slovenski otroci v našem Primorju, katere so stariši vpisali v Balillo v strahu pred Mussolinijem.

ODKRITOSRČEN SUHAČ

Slučaj kongresnikov Morgana in Michaelsona, ki sta priznana suhača, je dvignil precej prahu.

Dokazalo se jima je namreč, da sta vtihotapljala pijačo.

Proti obema bo uvedena obširna preiskava, ki bo najbrž precej omajala dozdevno stanovitnost suhačev.

Baš v temu času se je pa pojavil senator Blease ter povedal zastopniku United Press:

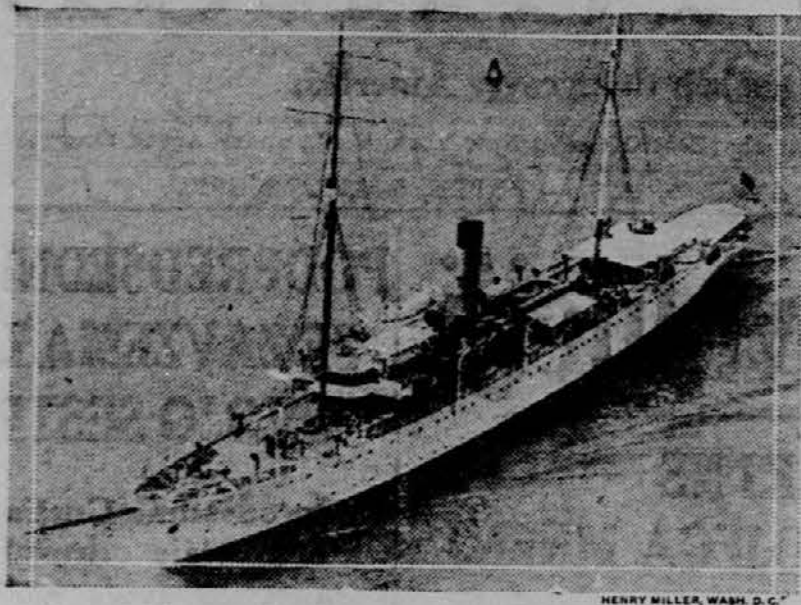
— Ker so me poslali v senat suhaški volilci, sem vedno in bom vedno glasoval za vse suhaške odredbe in postave. Odkrito pa priznam, da se ne branim dobre pijače. Doma je sicer nimam, ker je moja žena prohibicijonistka, toda če me prijatelji pogoste ž njo, sem jim jako hvaležen. Čimveč suhaških odredb bo sprejetih in čimstrožje bodo, tem prej bo konec prohibicije.

Senator Blease je bela vrana med svojimi suhimi tovariši.

Kajti večina njegovih suhih tovarišev, krši pri vsaki priliki suhaško postavo, toda tega nočejo priznati.

Kdo ve, kaj bodo rekli Blacovi volilci, ko bodo čitali njegovo ugotovilo.

PRESEDNIKOVA JAHTA "MAYFLOWER"

ki bo štiri leta počivala. Hoover se je noče posluževati, češ, da stane vzdrževanje preveč. Na nji je 9 članikov in 148 mornarjev. Za vzdrževanje jahte je treba na leto \$300.000.

Kako se je zaljubil in poročil predsednik Masaryk.

V knjigi "Razgovori s T. G. Masarykom" piše K. Čapek o pokojni Masarykovi gospi. Po spominih predsednika Masaryka poroča, kako se je Masaryk seznanil s svojo izvoljenko. Bilo je to v Berlinu, kjer je hčerka Mr. Garrigue Charlotte študirala na konservatoriju. Stanovala je v penzionatu rodbine Georingen. Tu se je nastanil leta 1877 tudi Masaryk in tu je spoznal svojo bodočo ženo. Znanje z njo opisuje Masaryk sam takole: Gospa Georingen mi je mnogo pravila o gdni Garrigue in vsej njeni rodbini, zlasti o njenem očetu. Naravno je bilo, da sem bil na njo že naprej zelo radoveden. Ko je prišla iz Amerike, sem jo čakal na oknu, da bi jo videl, ko vstopa iz voza.

Nekoč smo bili vsi na izletu okoli Lipske, kjer so nekdaj slovenske vasice, ki so tako mogočno učinkovale že na Kollara. V čolnu smo se prevezli preko reke, čoln pa je preveč udaril ob breg in gospa Georingen je padla v vodo. Revica je bila precej debela in bigotovo utonila. Skočil sem za jo in jo potegnil iz vode. Pri tem pa sem se nekaj prehladil in doktor mi je predpisal, da ostanem v postelji. Nisem mogel obiskovati predavanja in zato sem predlagal gdni Garrigue in hčerki gospe Georingen, da skupaj čitamo. Čitali smo nekatere angleške knjige, največ pa Buchleovo "Zgodovino civilizacije."

Tedaj smo se zblížili. Charlotte je odšla v Turingijo k svoji prijateljici. Ko je odšla, sem preudaril svoj odnos do nje in ji napisal pismo, v katerem sem ji predlagal, da se združiva za vse življenje. Odgovor je bil nejasen; tedaj sem se odločil in odpotoval za njo. Imel sem le za železniško karto četrtega razreda Dogovorila sva se.

Charlotte je odpotovala v Ameriko, jaz pa sem se vrnil na Dunaj. Začel sem pisati svoje habilitacijsko delo o samourumu. Nakrat sem dobil brzojavko od z. Garrigue, da je Charlotte padla z voza in se težko poškodovala in da naj zato pridem. Ko sem se pripravil na pot, sem dobil od nje pismo, da ni tako hudo in da se mi ni treba odtrgati od dela. Toda bil sem nemiren in odpeljal sem se vseeno na ladji "Herder" čez Hamburg in Havre v Ameriko. Takrat je potrebovala ladjo iz Hamburga v Ameriko 12 do 14 dni. Naša pot pa je bila še posebej burna in zato smo potrebovali celih 17 dni. "Herder" in cela vrsta ladij "Hamburg-američke linije" so bile zelo šibale ladje. Na prihodnjem potovanju se je "Herder" tudi dejansko potopil.

Nekoč noč, ko sem ležal v kabini, sem slišal silen pok in v kabini se je vtila voda. Moral sem si reči, da se potapljam; toda to je bilo nekaj posebnega: drugi potniki so kričali, molili, jaz pa sem ostal miren čakal, kaj bo. Pa ekšplodiral je le. kotel s pitno vodo. Charlotte sem našel skoraj zdravo.

Kaj tedaj? Ugibal sem, ali naj ostanem v Ameriki in si najdem

kačo službo, ker sem izgubil s svojimi odhodom lekcije, ki so bile moja eksistenca na Dunaju. Morda bi tudi v Ameriki dobil službo na neki univerzi ali pri kakem listu, toda vseeno sem se odločil, da se vrnem in se habilitiram. Zaprošil sem gospoda Garrigue, da mi da denar za tri leta, dokler ne bom mogel sam preživeti rodbino. Gospod Garrigue pa je bil Amerikaneec. V Ameriki pa se razume samo po sebi, da človek, ki se poroči, preživi ženo sam. Zato je od bil podpora, ki jo je smatral za doto. Vseeno pa nama je dal 3000 mark in potne listke v Evropo. Nekaj časa nama je pošiljal tudi malo podpora.

Dne 15. marca 1878 je bila poroka. Zjutraj najprej civilna na magistratu, zvečer cerkvena v rodbinskem krogu. Teden dni kasneje je sva bila na poti na Dunaj.

ŽENSKA POLICIJA

Prvo organizacijo te vrste so uveljavili na evropskem kontinentu v Kölnu na Nemskem. Obstajala je od 1. maja 1924. do 1. maja 1925. Povzročila je njeno uvedbo angleške posadke, v koji so se spolne bolezni nenavadno razširile. V skupnem delovanju z nemško policijo so speljali žensko policijo, obstoječo iz Nema in Angležin. Delo ženske policije temelji v globokem socialnem mišljenju: "Samo ženske, ki poznajo zvezo gospodarske, telesne in duševne bede, ki poznajo obremenitev vseh družinskih slojev z alkoholizmom in s spolnimi boleznimi, samo te ženske vedo, kako velik del žensk živi zmeraj le na senčni strani življenja; samo ona sme vršiti to nalogo, ki čuti, da je treba opravljati tukaj sestrsko delo." Zakaj se v Kölnu ta policija ni držala? Iščejo vzrokov.

V Ameriki in na Angliškem ima ženska policija velika uspeha, in ni nobenega vzroka, zakaj bi jih tudi drugje ne mogla imeti.

Smrtna kosa.

V Škrbini na Krasu je umrl 4. marca tamkajšnji učitelj Vinko Fakin, ki zapuščala vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroci. Rojen je bil 23. januarja 1891 v Škrbini. Rajni je bil mož iz stare šole in neomajnega značaja. Pogreba so se udeležili tudi šolski otroci pod vodstvom domačega učitelja in domači cerkveni pevski zbor, domači župnik pa je ob odprtem grobu vzel od rajnega slovo.

— V Trstu je pred kratkim umrl A. Kosovel, oče profesorja Kosovela, v starosti 64 let.

— V Dornbergu se je prevrnil voz kamenja na 6-letnega dečka Marija Kralja iz Potoka in ga pomastil; deček je izdihnil na poti v Gorico.

IŠČE SE KUPCE!

Imam več lepih farm v slovenski naselbini v srednjem Wisconsinu, poceni. — Pišite po pojasnila vsakovrstnih farm. — Palmer Vinger, Greenwood, Wis. (3x 5,6&8)

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Beg komunistov iz zagrebskih sodnih zaporov.

Iz zagrebskih zaporov je pobegnil te dni znani komunist Vilim Horvaj. Zagrebski listi o tem begu sprva niso smeli poročati in se zato šele sedaj doznavajo nekatere zanimive podrobnosti.

Pred par dnevi je prišel v pisarno preiskovalnega sodnika dr. Hilda visok mož v temni obleki ter prosil za dovoljenje, da sme posetiti aretiranega Horvaja v zaporu. Ker ni bilo nikakih ovir, je sodnik dovolil za prošni obisk. Sestanek med neznanecem in zaprtim Horvajem bi se imel vršiti v pisarni sodnika. Neznancec pa ni hotel čakati v pisarni, marveč je stopil na ožek in temen hodnik, ki vodi z pisarne do celice. Paznik je privedel Horvaja na ta hodnik. V istem trenutku se je na drugem koncu hodnika pojavil še nek tujec. V trenutku, ko je Horvaj v spremstvu paznika prišel na hodnik in se približal tujcu, je ta potegnil iz desnega žepa svojo suknjo samokres ter ustrelil iz neposredne bližine proti glavi paznika, ki ga pa ni zadel, marveč je šla krogla mimo glave. V istem trenutku mu je v levo vrgel v obraz mešanico paprike in soli. Paznik je vsled tega trenutno oslepel, vendar pa je mogel še toliko videti, da je v naslednjem trenutku zagrabil tujec Horvaja za vrat in ga z vso silo potegnil potegnil proti vratom, ki vodijo iz hodnika na prosto. Vse to se je odigralo z filmsko brzino. Krogla se je zadrla nad železnimi vrati, ki ločijo hodnik od celice, ter je napravila v zidu veliko prasko.

Ker popoldne na sodišču ni skoraž nobenega uradnika, begunec v sodnem postopku sploh ni nihče opazil. Da bi za vsak slučaj preprečil eventualne zasledovalce, je neznancec, ki je odvedel Horvaja, oddal na stopnjicah še en strel. V divjem begu so vsi trije nato zbežali po stopnjicah iz prvega nadstropja na ulico, kjer jih je že pričakoval avtomobil, ki je takoj nato izginil z največjo brzino. Horvaj in eden izmed neznancev sta sedla na zadnji sedež, drugi neznancec pa je sedel poleg soferja. Sodnik, dr. Hild, ki je kmalu pregledal situacijo, je takoj alarmiral policijo, ki je uvedla zasledovanje.

Tekom noči je bilo izvršenih nebroj preiskav pri raznih ljudeh, o katerih je policija sumila, da bi bili morda v zvezi s Horvajem ali drugimi komunisti. Izvršenih je bilo več aretacij in konfrontacij, toda dr. Hild ni v nobenem izmed aretirancev spoznal napadalec. Policija je baje tudi že izsledila soferja, ki je vozil begunce, vendar pa se o tem čuva najstrožja tajnost.

Zagrebski ponarejevalci čekov pred sodiščem.

Pred kazenskim senatom sodnega stola se je pričela zanimiva razprava proti ponarejevalcem Cunard-Line Travellers-čekov.

Svoječasno je ponarejalska afera vzbudila veliko senzacijo, ker je bil v njo zapleten tudi ex-frater Marković. Ponarejanja čekov so obtoženi bivši seljak iz Vugrovec in izučeni einkograf Vid Galović, star 33 let, dalje oficijal lepoglavke kaznilnice Hinko Marković, star 50 let, in njegov sin Fran Marković, star 25 let.

Prvoobtoženi Vid Galović je lani 25. septembra izročil oficijal Hinku Markoviću 23 čekov omenjene paroplovne družbe s prošnjo, da jih razpeča in realizira pri bankah. Marković je na čekih ponaredil ime posestnika Petra Čekiča ter nato prodal Srbski banki v Zagrebu 8 čekov za 45

tisoč dinarjev. Jugoslovanski banki 5 čekov za 35.000 dinarjev, in končno 20 čekov za 122.964 dinarjev. Prvi hrvatski štedioni. Pozneje je Galović Markoviću izročil še 57 čekov, katere je Marković z napačnim podpisom prodal podružnici Hrvatske štedione v Osijeku in sicer 40 komadov za 224.800 dinarjev, a podružnici Jugoslovanske banke v Osijeku 17 komadov za 95.400 dinarjev.

Končno je Markovićev sin ex-frater Franjo prodal Gradske štedionice v Zagrebu 1 ček za 5665 dinarjev.

Vid Galović se je zagovarjal, da je dobil čke v Ameriki od nekega. Doležala in Siberta. Oba sta bila znana kot prebrisana tihotapea alkohola v Ameriki. Galović se tudi hvali, da je v Ameriki prodal in potental dva izuma za avtomobile.

Vid Galović je znan tudi slovenski javnosti. Leta 1920 so ga Bledu odkril ponarejevalce takozvanih oračev, t. j. bankovcev po 20 Din. Galović je v družbi nekega Mordarja in Fraletoviča začel ponarejati omenjene bankovce. Naselil se je na Bledu ter si najel za ponarejanje primerno stanovanje. Tam je etabliral celo tiskarno. Ponaredil je za 16.000 dinarjev dvajsetdinarskih bankovcev. Ko jih je začel razpečevati, so mu kmalu prišli na sled ter so ga na Bledu prijeli. Obsojen je bil pred zagrebskim sodnim stolom na 10 let težke ječe, katero je imel prestati v Lepoglavski kaznilnici, kjer se je seznanil z oficijalom Markovićem.

BOJEVITA ŽENA

Sovjetska Rusija ima dva rdeča ženska generala, eden je gospa Urvazova, drugi pa je gospa Bulle.

Pred več kot enim letom so ustrelili v Rusiji hčer nekega balističnega generala, ki je med svetovno vojno služila v nekem kozakem polku v prvi ognjeni črti. Imenovala se je Saharčenko in bila poročnik, ter so odkrili, da je ženska, potem, ko je bila teže ranjena. Pozneje je služila v Vranglovi armadi in prišla v Puzir, nakar se je zopet vrnila v Rusijo, da tam zaneti zaroto proti sovjetom, ki so jo l. 1927 ustrelili.

Okoli l. 1850 se je odlikovala v Kolumbiji mlada žena, ki je zbrala malo armado proti vstašem, ki so bili ujeli njenega moža, ministra kolumbijske vlade. Visoko na konju v oficirski uniformi je šla nasproti množestvilnejšemu sovražniku, odbila njegov napad in potem prešla v protinapad ter vstale potokla. Ta zmaga ji ni dala nazaj samo moža, ampak je prinesla tudi Kolumbiji za dolgo dobo mir.

Pred nekako 50 leti je igrala na severozapadu Kanade veliko vlogo neka ženska, ki se je imenovala Harry Langley. Pomagala je potlačiti nevarno vstajo Indijancev l. 1885. Kakor vemo, se danes ženske odlikujejo tudi v javnem življenju. Tako naj se spominimo prvih ženskih ministrov v Evropi, Nine Bang na Danskem in Mine Sillanpaa na Finskem. Bang je bila leta 1924 minister za prosveto. Njena finska koleginja pa je postala minister za socialno politiko, 12 let stara je vsak dan delala 10 ur kot delavka v neki predilnici, potem je bila v Helsingforsu služkinja. Nato je bila izvoljena za predsednico Zveze služkinj. L. 1927 pa je bila izvoljena v finski parlament. Ona je še danes na svojem mestu in je že veliko storila na polju socialnega skrbstva, varstva mladine in prohibicije.

NADUHA PREGNANA

ALI PA DENAR NAZAJ

Tukaj se vam nudi zadnja prilika, da se iznebite svoje NADUHE. Ne vrašate se, kakšno naduho imate in kako dolgo trpite valed nje. Naš ANTI-ASTHMATIC dr. Toma bo pregledal ta strahni občutek davljenja, ki vas muči ter napravil konec vašemu trpljenju. Naš ANTI-ASTHMATIC je slavno razkritje evropskega znanstvenika dr. Toma in je tisočerm čudovito pomagalo. Ni ga slučajna naduha, ki bi bil prestat ali prenevar. Naše poskusno zdravljenje bomo vrnil denar. Cena celotnega zdravljenja je SAMO \$2.50. Ne pošiljate denarja vnaprej, samo izrežite ta oglaš in pošljite s 25 centi za pošiljnalno in zaviljalno stroške. Za zdravlilo boste plačali \$2.50 pismeno. Ko vam ga bo prinesel na dom. — CHICAGO MEDICAL LABORATORY, 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 710, Chicago, Ill.

Peter Zgaga

ŽENSKÉ BOLEZNI.

"Sus".

"Sus" je ženskam, posebno nekaterim poročenim ženskam, jako priljubljena bolezen.

Beseda "Sus" je tujega izvora, in je ženska v takem slučaju res taka, kakor bi jo kdo obstrlil.

Za "Sus" so vsi posebnosti vzroki, vsi pa nastopi tudi brez povoda in vzroka.

Oziroma, da bolezen natančneje opišemo:

Z ženo se boš lepo pogovarjal, morda pred večerjo ali po večerji, smejala se bo in šalila, nacerkati se ji bo pa obraz zresnil in podajšal.

— Kaj ti je, Marjanca? — jo boš vprašal. — Zakaj si utihnila? Ali ti je slabo? Ali te kaj boli?

Nobenega odgovora.

— Za božjo voljo, Marjanca, kaj ti je?

Nobenega odgovora. Vstala bo od mize, začela bo pospravljati, besede pa ne boš spravil iz nje.

Vprašaj jo, če je huda? Nobenega odgovora. Vprašaj jo, kaj bi rada? Nič, nobenega odgovora.

Tedaj si lahko zatrdno prepričan, da ima tvoja cenjena gospa soproga bolezen, kateri se pravi "Sus".

Bolezen traja več dni, vsi več tednov.

Ženo bo vse lepo skuhala, pospravila in sploh naredila vse hišno delo, toda besede ne boš spravil iz nje.

Ti že ne. Če jo bo slučajno kak prijateljica obiskala ali tebe kak prijatelj, se bo nadvse prijazno pogovarjala, kakorhitro se bo do pa za obiskovalcem vrata zaprla, bo zavladal mučen molk, katerega boš le ti motil z vprašanji.

— Tako povej mi vendar kaj ti je? Ali sem te kaj razžalil? Odpustecina te prosim, če sem te. Saj ti nisem nič hudega rekel. Zakaj si huda? Zakaj se tako držiš?

Nič in nič. Vse tvoje prizadevanje bo brezupno.

Le poskusi, pa boš videl, da resnico govorim. Zvečer ji prineseš domov bakso kendinga ali šopek rož. Bo baš tako kot da bi prišel praznih rok. Za kendi in za rože se ne bo niti zmenila. Rož ne bo podhala, kendinga ne bo pokusila, dasi je vsa volja na vsako sladkost.

Če rečeš, naj ti kaj dobrega skuha, ti bo skuhala brez obotavljanja in se bo v splošnem pokorila vsem tvojim poveljem.

To je torej znamenje, da ji dar sluha ni odpovedal, dočim ji je nebeški dar govora navidez popolnoma otnpil.

Zakaj! Kako?

Noben zdravnik, noben znanstvenik še ni pojasnil te zagonetne ženske bolezni in je menda tudi ne bo.

Če pokličeš zdravnika, bo prijazno govorila z njim in se smejala.

Ker zdravnik ne bo mogel priženi ničesar dognati, bodi oprezen, da tebe ne pošlje tja, ker so taki, ki nimajo možganskega kolosa v redu.

Po zdravnikovem odhodu bo zopet stara pesem. Namreč molk. In če bi pokleknil ter položil pred njo vse zaklade tega sveta — vse brez uspeha.

Molkala bo in molkala.

Ne obupaj. Slednjič se boš že privadil.

Če pa le hrepeniš po njeni govorici, vem jaz zdravilo zoper "Sus".

Dobro se zabarikadiraj v kakem kotu ter začni klicati: Marjanca! Marjanca!

Odgovora na ta klic seveda ne boš dobil.

Kakorhitro boš pa pristavil: Zdi se mi, Marjanca, da si me najmanj za pet funtov zredila, odkar me govoriš z menoj, — te bo grdo pogledala in krknila: — Pa že ni res. Oh, kako grdo lažeš!

"Sus" je odpravljen. Toda še enkrat ti resno svetujem, dragi rojak: — Dobro se zabarikadiraj in rizično se skloni, da kake trde stvari v glavo ne dobiš.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

Roube-Tanski:

LJUBOSUMNA

Končno sem tako daleč — — — Danes se bom obesila. — Stara sem enajst let. Vsi so proti meni! — — — Sita sem življenja; moram napraviti konec. Med svojimi trakovi in ovratnicami sem poiskala bel, svilen trak. Ta je najboljši.

In davi sem si izbrala drevo, na katero se bom obesila.

Nedaleč od naše hiše je mnogo dreves in dolgo sem iskala, preden sem našla najprimernejše. — — — Debelo je in visoko — — — zelo visoko, najvišje med vsemi. Hrast je; mislim, da bo dobro opravil svojo nalogo. Splezala sem na najvišji vršček, da sem si vse dobro ogledala; bilo je zelo težko. Morala sem privleči skupaj veliko opek in napraviti iz njih precej visok hrib, da sem splezala na debelo drevo.

Sedaj je vse pripravljeno!

Moja sobica je v najlepšem redu, povsod sem se enkrat obrisala prah. Svojim ljubim punčkam Zini in Vanji sem oblekla najlepši obleke. Hotela sem jima napraviti še zadnje vsetje in sem jima posadila L. njihovi mizi ob mojem malem samovarčku.

Oh in potem še Sultan! Pridi moja sladka, mala mucka v moje naročje, ne bodi nemirna; leži čisto mirno, saj vem, kaj imaš rada. Prav rahlo te moram popraskati za naseema in te prav počasi božati po hrbtu. Sedaj si miren, moj ljubček; obe sediva sedaj na stari, rdečem stolu. Mucka je zaprla oči in tiho prede.

Toda vse moram prav dobro premisliti, preden umrjem. — — — Mama je krivična. Noče, da bi skupaj z njo zajtrkovala, niti ne, da bi z njo večerjala. — — — Meni pogrešno mizo vedno v moji sobici in moram jesti čvrsto sama. — — — Niti ne pogleda me ne in me nikdar več ne objame! — — —

Ako se splazim skozi priprta vrata, da bi poslušala, ko poje papano, ali igra kitaro, se zelo razjezi, ko me zagleda. In njene oči, ki gledajo njega tako nežno in mehko, postanejo mrzle, ko pogledajo mene.

Moj oče sploh ni moj oče. Tudi je, ki naju obe že tri leta muči, odkar se je poročila moja mama z njim. — — — Pred štirimi tedni sem bila tako srečna; tedaj sva se dopeljali mama in jaz, na letovišče. Okoli nas je bilo samo morje, mnogo rož in neki samotni stan. Mama me je ves dan poljubovala. Imenovala me je "moj ljubček" in bila sem vsa srečna.

Jaz sem bila njena edina prijateljica, in kadar se je jokala, sem jokala z njo, da bi ji olajšala njeno žalost.

In sedaj... Vse je minilo! — — — "On" je prišel vmes. In od tedaj mama ne govori več z menoj. Vedno je z njim sama v svoji sobi; same dobre jedi jesta. Videla sem ostanke na krožnikih in kuharica mi je dala pokušati. — — — Mama poje vesele pesmi. Smeje se! — — — Kako more biti srečna brez mene? — — — To je moja usoda; tem slabše! — — — Moram umreti. — — — Potem bo razumela, kako zelo sem jo ljubila.

Šest je ura, sonce bo kmalu zašlo, — — — hiteti moram — — — preveč me je strah iti sama ponoči po temnem vrtu — — — Moja ljubka, mala, rdeča mucka, pozdravljena; tako trdno spi, da prav nič ne zapazi, kako zelo jo imam rada. Nihče ne mara moje ljubezni.

V hiši je vse tiho. Še muh ni čuti; spijo na stropu.

Tako zelo rada bi se zadnjič obšla svojo mamico, toda ona je skupaj z "njim."

Na vrtu močno duhte vrtnice! — — — In pa metuljčki letajo okoli. — — — Nekoč sem nekje čitala, da se človek sam izpremeni v angelja, ako dvigne roke in pri tem zakliče "ferime merime kerime..."

Toda, ako še tako mečem roke kvišku, ne dobim robenih peruti, s katerimi bi zletela... Torej naprej, ne pomaga nič, moram k svojemu hrastu. — — — Tu je moj kup opeke.

Usmiljenja sem vredna; škoda zame! — — — Tako dobra in ljubka deklica... in tako pridno se učim klavir.

Naj splezam kvišku!... ni lahko, tako visoko splezati... sedaj sem prav na vrhu!... Kako majhna je videti naša hiša... Moj Bog, kako tiho je vse. Nebo je tako modro!... Čisto sama sem na tem velikem drevesu...

Oh, ko bi mogla videti kralja; morala bi se peljati v glavno mesto, kjer stannje. In čakala bi na cestni, ko bi šel s kraljevičem na izprehod. Mogoče bi obstal, ko bi me zagledal, ker bi se mu dopadla s svojimi dolnimi zlatimi lasmi, segajo skoraj do tal in s svojimi velikimi, modrimi očmi, ki so take kot mamine. Zaljubljen bi se vame in se poročil z menoj. In postala bi kraljica. — — — Vsem ljudem bi odpustila kazni, razen mojemu očetu, kateremu bi dala

odsekati glavo. — — — Kupila bi si mnogo punčk in majhen šivalni stroj. Dobila bi mnogo otrok in vsakega bi najmanj tri ure na dan objemala in poljubovala. — — — Oh, ko bi vsaj videla kralja! — — — toda kako nej to napravim? In poleg tega so mi lasje rjavi in bi, same dobre jedi jesta. Videla segajo komaj do ramen! Imam sicer lepe oči, to je res, vsak pravi to, toda niso modre, temveč temne. — — — Kaj hoče od ene oni veliki, črni prič, ki leta okoli mene s svojimi velikimi peruti? Ali hoče mogoče izključiti moje oči? Kako lepe so njegove peruti! Skrijem se za veje in ga gledam. On zakriči in zleti proč.

Tako žalostna sem, da imam sree težko kot kamen! Grozno je, tako sedeti na drevesu. Zebe me. — — — Ponoči pač ne morem umreti. — — — Kakšen ropot je to... To je kuharica, ki tolče v kuhinji meso. Želodec me strašno boli, tako lačna sem. Gotovo bodo za večerjo zrezki, in te jem tako zelo rada.

Zavezala bom svoj trak tukaj na vejo. Tako!... Sedaj je vse pripravljeno za jutri.

Splezam z drevesa in tečem kolikor mogoče hitro v hišo. Tako topla in prijazna se mi zdi s svojimi razsvetljenimi okni, človeški mi glasovi in z ropotanjem v kuhinji!

Prav zaprav je življenje prijazen! In potem, kdo ve? — — — Mogoče me bo mama danes zvečer poljubila! — — — Pa četudi ne, življenje je tudi sicer lepo! !

ZDRAVLJENJE V GORAH

Visoko gorovje je izvrstno osveževalno in pomlajevalno sredstvo. Seveda pa moramo biti previdni in moramo paziti na znake, ki so v zvezi z aplimatizacijo. Od pravičnega postopanja pacienta zavisi uspeh zdravljenja. Po izkušnjah dr. Hedigerja v St. Moritzu je vse polno pacientov, ki zdravljenje v visokem gorovju napačno uporabljajo, si s tem vse pokvarijo in nato svoj neuspeh splošno pripisujejo učinku gorskega podnebja. Pri zdravljenju v gorah je treba pravilo oceniti obstoječo izmero moči, kajti gorsko podnebje vpliva drugače na oslabljen in zelo občutljiv organizem — na primer pri rekonvalescentu — kot pa na polnomočen organizem. Izključno od zdravljenja v visokem gorovju je preveč oslabljeno telo, ki nima nobenih rezervnih moči več. Pri polnozdravem pa vpliva višinsko podnebje z vse mikavnostjo pomajkanja kisika, žarjenja, sportnega udejstvovanja, osebnega počitka čudovitega osveženja in novega poživljenja. Možnost, da se v visokem gorovju pritisk krvi poveča, je sicer svarilo za sklerotike, kojih bolniki ni več v začetkih, da se visokega gorovja ogibajo; s tem pa se ni rečeno, da starejši ljudje v splošnem ne bi smeli hoditi na gore. Kajti ravno starejše osebe bivanje v visokem gorovju prav dobro prenesejo in so tudi po povratku v nižino bolj zmogljive za delo. Starejšim ljudem višinsko podnebje celo bolj ugaja kot morskemu podnebju. Seveda se pa ne smeš pretiravati. Čut osveženja v suhem osvežujočem zraku nas včasih zapelje, da se lotimo stvari, ki jim naša narava ni več kos, oziroma, ki niso več zanjo. V začetku bivanja v gorah se morajo ogibati tudi vetra in žarjenja. Oni, ki potrebujejo počitka, se v začetku zdravljenja ne smejo izpostavljati direktnim žarkom sonca. Solnčne kopeli so za poznejši čas, ko si že navajen; sicer ti še spanec vzamejo. Vse to uvažajo, pa ti bo bivanje v gorah pravi blagoslov.

Čudeži jasnovidstva.

Poizkusi z jasnovideci, ki berejo pisma skozi zaprto kuvert, pomenijo čisto navaden eksperiment, ki je to protivno fizikalnim zakonikom, ki veljajo, da morejo na ploščo vplivati samo svetlobni žarki. Toda mnogi dobri raziskovalci, ki so obenem tudi fiziki, pravijo, da je tudi človeško telo vir izvestnih žarkov velike intenzitete.

Sicer pa so se podobni eksperimenti naredili že pred nekaj leti, in sicer jih je delal raziskovalec Naum Kolik. Vzel je kos papirja, zrl vanj delj časa zelo intenzivno in si pri tem predstavljal zelo nazorno podobo v barvah. Potem se je oddaljil in medij je dobil nalogo, da, zroč ta list papirja opiše od raziskovalec misljen in predstavljen podobo. Pravi, da se je več teh poskusov tudi posrečilo. Francoski major Darjet je tudi pred nekaj leti napravil nekaj podobnega, enako dunajski raziskovalec Ferhow. Na vsak način pa so poskusi dr. Fukuraja veliko bolj izvirni in prepričljivi, ker se je v tem slučaju mediju predpisalo, katero figuro da ima prenesti na ploščo.

Dr. Fukuraj se je posluževal pri tem dveh metod. Na gotovo število listov je napisal besede v kitajskem jeziku s kemičnim črnilom. Take vrste pisava je, kakor znano, normalnemu očesu popolnoma nevidna in so vrh tega zaprta v več kuvertah. Potem pa kitajske stavke fotografiral. Fotografij pa niso razvili, ampak so plošče enako, kakor s kemično tinto pisane listke skrbno zaprli v več kuvert. Profesor Fukuraj sam pri eksperimentu ni bil navzoč, da ne bi gospa Nagao mogla uganiti vsebine, beroc jo iz njega, ki je vsebino poznal, marveč je poslal na sejo svojega kolega prof. Kikui, ki je sprejel plošče in listke, ne da bi vedel za njihovo vsebino. Poskus je trajal samo par minut. Že po štirih minutah je zamagla gospa Nagao napisati vsebino kuvert, ki jih je držala v rokah, na list, ki ga je imela pred seboj. Komisija je potem stvar takoj preiskala in ugotovila, da so bile zapečatene kuverte nezmožljene. Potem jih je odprla in fotografirala plošče in s kemičnim črnilom popisane listke razvila. Potem so primerjali razvita pisma s tem, kar je napisala gospa Nagao na svoj list, in ugotovili, da je vsebina obojega brez ene same napake identična.

Drugo, še veliko bolj zanimivo vrsto poskusov je napravil prof. Fukuraj z Japoncem Vatanarbo. Namen teh poskusov je bil, ali more ta medij, kateri je tudi umel brati na fotografirani plošči, razviti in kemična pisma sam po aktu svoje volje vplivati na fotografirano ploščo. Položili so šest fotografiranih plošč, ki so bile skrbno zavite, na mizo. Vatanarbo se je usedel nekoliko stran od mize. Potem je profesor prinesel v sobo tablo, na kateri so bile narisane tri geometrične figure. Pozvali so medij, naj najprej prenese prvo figuro na drugo figuro na peto, in končno tretjo figuro na šesto. Vatanarbo je potem, ko je nekaj minut gledal nepremično predse, padel v letargično stanje, tako zvano tranšo. Ko se je potem prebudil, je izjavil, da je eksperiment končan. Profesor Fukuraj je potem s člani komisije takoj odšel v bližnji kabinet, kjer so se razvile plošče. In glej, na drugi plošči je bila vidna zahtevana figura, ista tako na peti, le šesta plošča je ostala prazna. Vendar je brezdvopen rezultat, da se je mediju v dveh slučajih posrečilo, predstavljanje podobe s pomočjo volje

KDAJ JE KDO PIJAN

S tem vprašanjem se bavi angleška vlada že dolgo časa, ker morajo imeti policijska sodišča pri presoji pijanih ljudi natančno definicijo o tem in ker je vse polno ugovorov in prizivov. Zato je Britanska zdravniška družba imenovala poseben odbor, v katerem so bili odlični zdravniki in policijski uradniki in ki je potreboval več ko eno leto, da je določil pojem pijanosti. Poročilo pravi: "O pijanosti smemo govoriti le tedaj, ko je dotična oseba tako močno pod vplivom alkohola, da je kontrola nad svojimi zmožnostmi izgubila v taki meri, da ne more ničesar napraviti, kar bi v dotičnem trenutku morala." Natančna presoja, ali je kdo pijan ali ne, se zdi komisiji nemogoča. Napraviti je treba najrazličnejše preskušnje in opazovanja, če hočemo dognati dejstvo pijanosti. Treba je upoštevati splošno obnašanje, obleko, sapo, način govora, gibljivost jezika, način hoje, vsedanja in vstajanja, zmožnost ostre okretneje, pobiranja novega ali svinčnika od tal, način dihanja, izraz oči. Malo vrednosti polagajmo na hitrost bitja žile, na pogosto ponavljanje besed, na nesigurnost pri pisanju in na hojo po ravni črti. Zdravniki svarijo pred prehitro ugotovitvijo pijanosti in opozarjajo na dejstvo, da morejo biti znaki, ki so podobni pijanosti, povzročeni po raznih boleznih, ki niso v nobeni zvezi z brezmernim uživanjem alkohola.

NAZNANILO.

Naročnikom v državi Pennsylvaniji natančnajo, da jih bo v kratkem obiskal zastopnik našega lista

Mr. Joe Černe

in ga obenem rojakom toplo priporočamo.

Uprava lista.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Ameriški konj "Golden Prince", ki je zmagal pri dirkah v Tijuani, Niža Californija, ter prinesel lastniku \$108.900.

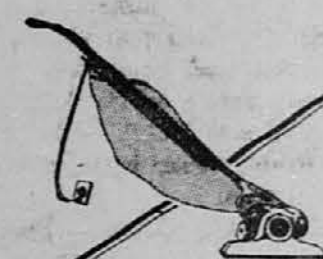
VAŠI PRIJATELJI SE OZIRAJON NA VAŠ DOM

OZRITE SE na svoj dom s takim pogledom kot vaši prijatelji! Ali ga občudujete, ali vam zavidajo za način, kako ga vodite, ali vas vprašajo, kako morete imeti čas za tolike zanimive delavnosti izven doma?

Pa veste, da je prav lahko tako? Električni naj vam ne daje samo luči, ampak naj bo vaš služabnik! Dom, v katerem je elektrika, ponavadi vsakdo občuduje, kajti z elektriko se opravi delo toliko hitreje, ceneje, lažje, da imate svoj dom krasen, poleg tega imate pa še dovolj časa za svoje prijateljice.

The New York Edison Company
Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

Preproge in tla ohranite brez prahu z Electric Vacuum Cleanerjem. Pri njem so posebni deli za lahko čiščenje draperij, stolov in žimnic. Cene primerne za vsako denarico.

KAKO ŽIVE VELIKOMESTNI OTROCI

V Berlinu so sestavili statistiko, kako živijo otroci v nekaterih okrajih. 380 otrok v nekem predmestju gre brez zajutreka v šolo, 605 otrok ni imelo v tej zimni toplega kosila. Število otrok, ki spijo vsak zase v lastni postelji, je javilo le 2287. Z brati in sestrami skupaj je spalo 3605 otrok, z odraslimi skupaj 429. Ne zadostno oblečenih je bilo 1238 otrok. V 161 slučajih je spalo 4 do 6 oseb v enem samem prostoru, v 31 slučajih jih je bilo 7 do 9, v 53 slučajih 8 do 9 — in bilo zmeraj enako —. V štirih slučajih je spalo 9 do 12 oseb v eni sobi in eni kuhinji. V dveh sobah in eni kuhinji je spalo v 15 slučajih 7 do 9 oseb; enkrat je spalo 9 oseb skupaj v kleti. V 1 slučaju so spali štirje otroci skupaj v eni postelji.

Materno mleko in rahitisi.

V žurnalu ameriške medicinske družbe poročajo trije zdravniki o posebnostih poskusih. Neko žensko, ki je imela otroka pri prsih, so osvetljevali z visokim solncem. Pred osvetljevanjem ni imelo mleko te ženske nobenega učinka proti rahitidi, po osvetljevanju se je pa že majhna količina mleka izkazala kot izvrstno zdravilno sredstvo pri živalih, ki so imele angleško bolezen. Zdravniki opozarjajo pri tej priložnosti na dejstvo, da veruje tako osvetljevanje med dojenjem mater pred zgrubo zajamčene neinkovitosti. Glede apna in fosfora, ki sicer telo v tej postopanj, ki pridejo živeči tuberkuli redno oslabi in si obetajo od kulni bacili v uporabo, je bil dr. nadaljnega osvetljevanja doječih živali zdravstveni svet soglasnega žensk z umetno solnčno lučjo tudi še nadaljnjih uspehov. Od dne do dne se nam zdravlilna moč takih žarkov bolj odkriva.

OBVEZNOST ZDRAVNIŠKE PREISKAVE

za dijake je določil pruski deželni svet in je zaprosil državno ministrstvo, naj v ta namen kakor hitro mogoče nastavi strokovne zdravnike za telesne vaje. Na podoben način postopa že več nemških mest. Mesto Gladbeck na primer je vpeljalo obvezno zdravniško preiskavo za vse aktivne telovadce in sportnike. Kdor hoče nastopiti pri tekmi itd., dobi startno izkaznico, podpisano od sportnega zdravnika — s primerno opombo — in pa od voditelja treniranja. Sportnike preiščejo redno vsako leto trikrat in sicer pred začetkom treninga, na višku treninga — tik pred prvo tekmo — in pa po končanih vajah. Tako more biti voditelj treninga zmeraj poučen o zdravstvenem stanju svojih gojencev. Ker pozna tudi higienske predpise o načinu življenja, bo morebitna zdravstvena motenja takoj opazil. Ker je startna izkaznica vpeljana za vse sportne panoge, bo imela obvezna zdravniška preiskava prav gotovo dobre uspehe.

Cepljenje proti tuberkulozi.

S tem vprašanjem se je bavil tudi nemški državni zdravstveni svet. Izrekel se je za podrobno eksperimentalno preskušnjo posameznih vrst postopanja na široki podlagi, ker so ugotovili, da do stvo, da veruje tako osvetljevanje med dojenjem mater pred zgrubo zajamčene neinkovitosti. Glede apna in fosfora, ki sicer telo v tej postopanj, ki pridejo živeči tuberkuli redno oslabi in si obetajo od kulni bacili v uporabo, je bil dr. nadaljnega osvetljevanja doječih živali zdravstveni svet soglasnega žensk z umetno solnčno lučjo tudi še nadaljnjih uspehov. Od dne do dne se nam zdravlilna moč takih žarkov bolj odkriva.

GLAVNI SPOMLADANSKI IZLET

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

priredimo

dne 10. maja 1929

Z OGROMNIM PARNIKOM

"Ile de France"

najnovejšim, najhitrejšim in največjim parnikom francoske parobrodne družbe.

MANJ KOT 6 DNI PO MORJU IN SAMO 2 DNI PO ŽELEZNICI.

Dodeljene so nam najboljše kabine. — Za-arajte prostor in pišite za vsa pojasnila na

SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Tel. Barclay 0380

GAUCHO

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

47

(Nadaljevanje.)

— Če bi le hoteli iti z menoj! — je rekla deklica nežno. — Ali ne boste vsaj poskusili?

— S to roko? Vidim, da je že črna!

Stresel se je ter odšel proti vratom, katere je odklenil. Nizek je bil njegov priklon, ko je zaprl svoje oči pred žarečim pogledom v njenih. Nato, kot mož, ki umira na svojih lastnih nogah ter se sili, da najde svoj lastni grob, je odšel počasi po praznem koridorju k stranskim stopnicam, po katerih je bil prišel.

Nepoznano Gauchu ga je osvetlel Roco so še vedno iskal z revolverjem Ruiza. Sedaj se je obrnil general na stranske ceste mesta. Malo je šutil, da je njegova žrtev še vedno v hiši umorjenega alcala.

— Quito, moj dobri ponij, jaz te moram najti za najino zadnjo ekupon jezo! — je mrmral bandit, ko je šel k hlevom za trgov. Njegov konj je ljubeznjivo prhal, ko se mu je približal gospodar. Pogladil ga je ljubeznjivo po grivi na hrbtu. Še nikdar se mu ni zdel, da še nobena žival tako človeška in življenje samo tako sladko kot v najvišjem trenutku jada.

Gauchu je šljal glasove delavcev v hlevu. On ni smel pojasniti ničesar, videti nikogar, če hoče obdržati svojo strogo voljo do tega dejanja samouničenja, ki je stalo pred njim.

Skočil je v sedlo, po obupnem naporu, da ga spravi na svoje mesto, ne da bi pomazal ljubljene ponija s svojo omadeževano krvjo. Nič več se ni radoval, ko je počasi povedel konja ven na trg. Kakšen napor in tujenje, da je dosegel svoj cilj, to Mesto čudovitih bogastev!

Kljub temu pa ga je sedaj zapuščal, revnejši vsake stvari na svetu, kot zadnji berač, katerega je opustil šele pred par urami!

Naenkrat pa je čul plačec krič od zgoraj:

— Gauchio mio, Gauchio mio! Zakaj me zapuščate?

Njegova glava je bila povešena na prsa. Sedaj pa je dvignil oči ter srečal vizijo majhne Chaquite, ki je tolkla z rokama ob špansko ograjo okna.

Sanchez jo je zaklenil in njena kazen za delo, katero je igrala v njegovi obsodbi, bo ta tragična ločitev, ko bo odjahal proč.

Skoro nezvestno je ustavil Gauchu konja pod oknom. Njene trepalnice so bile orošene s solzami in Chaquita je stezala svoji tresoči se roki proti njemu:

— Ti jahaš proč od mene, Gauchio mio! — je stokala. — Vzemim se s seboj. Vedno bom nežna od sedaj naprej. Le tvojih ustnic sem se sploh kdaj dotaknila!... Oh!

Njen glas se je izgubil v patetično ihtenje, ki je trgalo srce banditskega glavarja.

Kaj naj reče? Doli na trgu je videl premikati se postave. V veliki hiši so nadaljevali muzikanti s svojimi popevkami, ki pa so postajale vedno bolj prešerne in razuzdane. Sempatam je prekinil zvok razbitega stekla ali kake posode veselo čebljanje glasov.

Prav tako zabavo bi Gauchu tako zelo ljubil — še predno eno turo! Sedaj pa, ko je prišel notranji glas vesti, je zaprl svoja ušesa vsemu, kar je bilo veselo za njegovo sree.

— Chaquita mia! — jo je zaklical nato nežno. — Poslušaj, mala ljubezenska ptičica! Nikoli ne more kdaj vzeti tvojega mesta v mojem srcu! Ti si bila zame kot perot orla, ki ga dvigne v solnčne višave. Sedaj pa moram odpotovati! Pred menoj je še neizhojena pot. Noben potnik je ni še nikdar opisal... To je dolgo in temno potovanje. Adios!

Njegov obraz je bil moker od solza in njegov obraz je postal slabše, ko je sklonil svojo glavo. S svojo desno roko je počel Quita in ponij se je pokoril signalu ter se odstranil na desno, s pogrebnimi koraki. Celo konj je očividno slutil namen tega potovanja.

Z okna, za katerim pa je bila zaprta, pa je kričala, Chaquita na fanatičen način. Ona mu ni mogla slediti. Sedaj jo je pričelo daviti in velika tema se je razširila krog nje.

— Dios, da se mogel jaz vrjeti tem tapcem! — je mrmral Gauchio, ki je zasledoval svojo samotno pot po tihih in samotnih ulicah.

*

Veliko razburjenje je nastalo krog trga, ko je zaklical Sanchez skozi vrata sobe.

— Chaquita noče odgovoriti, — je mrmral, prebujen iz svojega spanja. — Gauchio ji je gotovo odpustil ter jo spustil ven.

Preveč zmeden, da bi zapazil, da je on sam odprl zapah je zaloputnil vrata ter obrnil se enkrat ključ. Pohitel je hitro navzdol, da se pridruži še enkrat veliki masi jezdecev pred hišo.

— Na konje, na konje, tovariši! — je klical Lupo, konečno vesel. — Mi gremo v Hudičev kanjon, da se borimo za našim Gauchom! Čete Ruiza prihajajo. Borili se bomo z njimi, predno bodo odkorakati skozi prelaz. Naprej!

Udarjanje dveh tisoč konjskih kopit ter hripavi bojni kriki tolpe so predramili Chaquito iz njene omedlevice. Ona ni mogla povedati, kako dolgo časa je ležala v temnem kotu poleg okna. Dvignila se je okorenelo ter pohitela, da pogleda skozi okno.

— Moj Gauchio je odšel — za vedno! — je zastokala. Nato pa se je ozrla na zapuščen trg, sedaj medlo razsvetljen od pozne mesečine. Pod njo so bili glasovi, a oddaljeni, ki so dajali razna povelja.

— Podrite vrata kleti ter prinesite ven puške! — je slišala glas generala Rocosa. — Mi bomo pripravljeni, da sprejmemo generalnega governorja!... Pošljite petdeset stražnikov, da ujamejo tega morilnega psa, Gaucha!

Deklica je mogla le uganiti vzrok te nenadne izpremembe dogodkov.

Gauchu jo je zapustil, vzel zaklad, katerega je iskal ter prepuštil mesto usmiljenosti prejšnjih zavojevalcev.

— Kako je mogel ravirati z menoj tako kruto?! — je kričala ter se vrgla na prostorni divan. Solze so ji prišle vroče ter so najprevo tekle obilno. Konečno pa se je izjokala do izčrpanja, zadremala ter sanjala o svojem ljubimcu, ki se nahaja sedaj najbrž v objemu ene deklice z zagonetnimi očmi.

Ko se je ta ura vlekla naprej, je prihajal Gauchu vedno bolj in bolj pod čar skrivnostne ženske. Ta čar pa ni imel nobenega opravka s strastjo ljubezni, katere sta bila deležna skupaj.

(Dolje prihodnja.)

Starokrajaska porota.

Nadaljevanje.

Izredno zanimiva in temperamentna priča je Martin Žagar, pokojnikov brat, star 62 let. Svoje navedbe spremlja z najživnejšimi kretnjami:

— Nekaj denarja je imej rajnki vedno donja. Kar je dobil za les, ni dal v hranilnico. Kam ga je dajal, ne vem. Z domačini se ni dobro razumel. Jaz kar nisem hotel blizu, a tudi njegove žene nisem nikdar zmerjal. Ne mara pa me, ker meni, da sem jaz brata šuntal. Pravil mi je pokojni, da mu je žena v jed zamešala strupeno čemeriko in da mu je iz gole hudobije večkrat pogasila ogenj, ko si je sam kuhal. Večkrat mi je tudi pravil, da se svojih domačih boji, ker so ga že dvakrat napadli. Pripominjal pa je, da ima sekuro, koso in motiko, da se bo branil. Žena bi bila moža najraje spravila pod kuratorja.

— Zakaj pa ni nič dal družini?

— Saj so imeli zemljo za kmetovanje.

— Kako je bilo takrat, ko so vas prišli klicat k pokojnemu bratu?

— Takoj sem se odpravil tjakaj in ob bratu na podstrešju našel obdolženko. Ki je tam klečala s svečo. Rekel sem ji: „Prekleta svinja, ti si tako naredila z mojim bratom, zdaj boš pa hudič še bajto zažgal!“ Ona je kar molčala.

— Morda se vas je bala, ker ni nič rekla.

— O, saj bi jo bil jaz žihel udaril. Spodaj sem punco res klonil.

— Ali je bila obdolženka razburjena, ko ste prišli na podstrešje?

— Ne, kar ždela je predse in držala svečo.

— Kaj pa, če je vašega brata kakšen ropar?

— Ne, ne, zakaj pa je ona tako hitro našla denarnico?

Z roko odločno zamahne pred seboj Martin Žagar, ko je končano njegovo zaslišanje in srdito pogleda na svojo svakinjo ter se vsede za daj na klop.

Nastopi pokojnikov sin Anton Žagar in pripoveduje, da je bil oče je bil nekdanj rad dobro živel. Ko je bil Tone star 14 let, ga je oče nekoč tako neusmiljeno potlačil, da mu je pokvaril desno nogo. Ko mu predsednik pokaže denarnico, jo Tone spozna za materino in pravi, da je sami večkrat dal materi hraniti kak stotak. Oni bankovec, ki je krvav, je sam zaslužil v Ljubljani.

— Zakaj pa se je oče vedno oborožilo, da bi se branil ponoči?

— Ni res, sekuro je vzel k sebi na podstrešje, ker ni pustil, da bi jo mi rabili.

— Martin Žagar — pravi predsednik — vi ste najprej rekli, da je Tone umoril očeta.

— Ne, nisem rekel — odločno zanika Martin.

— Da res je rekel! hitro pristavi hčerka Tončka.

— Martin, zakaj ste pa ženo obdolžili?

— Ker je hodila okoli njega! Predsednik prečita zapisnik mlajše hčere Ana: „Oče je že pred leti-nekoč pobil materi vso posodo. Iz gole samogoltnosti je nekoč zakopal svinjsko meso, da bi ga sam pojedel.“

Mnenje izvedenca dr. Koširja glede bankovca navaja da je krvava lisa tako majhna, da se ne more ugotoviti, če izvira od človeške krvi.

Orožnika Klemene in Vričko trdita kot priči, da je obdolženka na podstrešju le simulirala in navidezno iskala možovo denarnico, kajti po kratkem iskanju se je nadomoma sklonila in jo pobrala.

Priča Anton Žagar, 62 letni posestnik in sosed Žagarjevih, opisuje pokojnika kot čudaka. Doma je razsajal, tepel družino, metel za otroki vile in sekuro. Priča je prepričan, da je bil pokojni več kriv kakor družina.

Priča Marija Šteblajeva pravi, da ji je rajnki nekoč pripovedoval: „Žena mi je kuhala čemeriko, da bi kmalu umrl. Nekoč me bodo ubili.“

— Tako prične zaradi sovraštva, ki ga ima proti meni! pripomni obdolženka napram priči.

— Kaj pravite, priča, koga dolže ljudje vpraša predsednik. Pravijo, da so ga domači sami.

Priča Matija Šivec je 84 let star, majhen, plešast, naglujen možiček.

— Rajnki mi je pravil, da je ležal včas v hiši, pa ga je nekoč ponoči hotel za noge ven vleči. Potem je holi spat v hlev. Takole mi je pravil nekoč, zraven pa nisem bil: „Žena mi je rekla, da bo že nekaj naredila, da bom erknil — potem pa je popravila, da se bom le matral.“ Sam sem jo čul nekoč, ko sem šel mimo hiše da je rekla: „Še premalo smo te tepli in te bomo še bolj.“

— Tega nisem rekel! — vpade obdolženka.

— Jaz sem pa to prisegel, pa je gmah! — jo odseka stari Matija Šivec.

Priča Tone Novak omenja, da mu je Žagar nekoč opisoval domače razmere in sumil ženo, da je enkrat najela fante, da bi ga nateplj. Večkrat je dejal, da si življenja ni svest. Bil je zelo štedljiv. Priča Anton Škraba zatrjuje, da je obdolženka usodno noč v veži glasno jadikovala in navidezno jokala. Tudi orožnik Klemec meni, da je obdolženka samo kričala, dočim je hči zares jokala. Pri teh trditvah jame obdolženka na glas ihteti.

Predsednik prebere zdraniški zapisnik, da je bila obdolženka v preiskavi nekaj časa zelo čudna in mislila, so da je morda blazna. Dali so jo na opazovalnico, kjer je kmalu okrevala. Opaziti je bilo spočetka potrtost in večkrat je tajno ihtela. Zdravniki jo smatrajo za psihopatino, ki je zbolela na zaporni psihozi, dočim je simuliranje popolnoma izključeno.

Porotnikom je stavil senat samo 1 vprašanje ali je Ivana Žagarjeva kriva zločina zavratnega umora svojega moža.

Državni pravdnik je v temperamentnem govoru navajal, da so razprave te vrste, da bi ženska sedela na zatožni klopi zaradi umora, zelo redki. Menda leta 1923. je bil zadnji tak primer, ko je žena moža ubila s sekuro. Tokratni umor je še hušji. Obtoženka vse taji. Potek razprave sili k zaključku, da je umora kriva edino obtoženka. V prvi vrsti je dokazano, je rajnki umrl zaradi udara s kosom. To se je menda zgodilo v spalnju, kajti sicer bi se rajnki branil, pa ni bilo nobenega znamenja kake borbe. V drugi vrsti pravijo, da je imel rajnki pri sebi denar. Če je tudi del denarja zapravil, ga je vendar nekaj še moral imeti. Tretje, brez dvoma je to, da je rajnki živel z družino v večnih prepirih in da je žena moža naravnost sovražila.

Zagovornik dr. Krejci je iz zamršenih razmer Žagarjeve družine in nekaterih protislovij v poteku preiskave spretno izbral mnoge momente v prilog nekrivih obtoženke. Pred vami, gg. porotniki — je izvajal zagovornik — se je danes vršil proces, kakršnega še nisem videl. Mnogo truda in dela je bilo, a vse je postalo — nepojasnjeno. Da bi jaz vedel, da so govorile priče neresnico, bi čakal, da se odpre nebo in jame padati žveplo. Nasprotno pa ne morem nikogar dolžiti krivega pričevanja. V dveh sklenjenih vrstah so prišle priče, razdeljene v dva tabora. Nihče pa ni videl, da bi bila ta žena umorila svojega moža.

Na pričevanja se pač ne boste mogli ozirati. Prepričati se morate, da vodi en tabor priče pokojnikov brat. Ne da bi jokal nad bratovo smrtjo, še preden ga je videl, je vrgel prvi kamen v sina pokojnega, češ, da ga je ta hudič spravil na oni svet. Ko so priče dejale, da brata ni bilo doma, pa je to očital ženi na grd način. On je spravil preiskavo v nepravni tir, da ji je rajnki nekoč pripovedoval: „Žena mi je kuhala čemeriko, da bi kmalu umrl. Nekoč me bodo ubili.“

— Tako prične zaradi sovraštva,

ste verjeli, bolj boste prizanesljivi z njo, ki je dobra krščanska ženska. Čuli ste, da je res zbolela in bila je v norišnici, pa se tudi tam ni izdala, ker bi se gotovo, če bi bila ona storilka. Če je ona res preprosta kmetica, bi zdavnaj omagala pod pezo preiskave. Če bi pa bila res prerisana, bi pa dejanje drugače zasnovala in izvršila.

— Po zakonu ste dolžni soditi kot pošteno državljan, upoštevajoč dokaze, soditi boste morali tako da se boste mogli zagovarjati pred Bogom in vestjo. Ne sklicujem se na obtoženkino slabomnost. Potrditi morate vprašanje, če ni dvoma, da je ona storilka.

Vsak najmanjši dvom pa izključuje obsodbo. Apeliram na vaše poštenje in vašo vest! Upam, da bodo otroci objeli svojo iskreno ljubljeno mater. Ti otroci in vaša vest, ki pravi, da se krivica ni dokazala in da je obtoženka nedolžna, to vam ukazuje, da rečete: — ne!

Predn so se porotniki podali k posvetovanju, jim je predsednik senata še razložil, da temelji, obtoženica predvsem na indicij, ne pa na dokazih, saj obtoženice ni nihče videl pri umoru. Pojasnil jim je tudi vprašanje, za katero se mora jo odločiti s svojo prevdarnostjo.

Porotniki so se posvetovali tri četrt ure. Publika je medtem postala že skrajno nestrpna. Netvoznost je bila na višku, ko so ob 22.30 porotniki počasi zopet vračali v dvorano. Njih prvomestnik je ob grobni tišini vse dvorane prečital pravdorek:

— Porotniki so po svoji prisegi in vesti na stavljeno vprašanje odgovorili glede krivde Ivane Žagarjeve s šestimi glasovi da, s šestimi ne. Torej: ne!

Publika je ta pravdorek sprejela s precej živahnim odobravanjem. Takoj nato je predsednik senata razglasil oprostilno sodbo. Obtoženka in njena hči sta se z dvignjenimi rokami zahvalili porotnikom. Publika je nato naglo zapuščala avditorij, Ivana Žagarjeva pa se je še zahvalila zagovorniku in se v spremstvu svojih otrok zopet odpravila v svobodo.

Še tekom poznega večera se je rezultat današnje porotne razprave raznal po ljubljanskih javnih lokalih. Smrt Antona Žagarja pa ostane še nadalje zagonetka.

Child's Prayerbook: Catholic Pocket Manual: v fino umje vesano 1.30

ave Maria: v fino umje vesano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski ..... .25

Angleško slovenska besedila 1.00

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5. .... 1.00

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 1.00

Boj na nalezljivim boleznim 1.00

Cerklinski jezero 1.00

Domaci živinozdravnik, brd. vez. 1.25

Domaci živinozdravnik, broš. 1.25

Govodoredja 1.50

Gospodinjstvo 1.00

Jugoslavija, Melik 1. zvezek 1.50

2. zvezek, 1-2. zvezek 1.50

Kublišna računica, — po meteraki 1.00

Kletarstvo (Skalič) 2.00

Kratica srpska gramatika 1.00

Knjiga o lepem vedenju, Trdo vesano 1.00

Kratka zgodovina Slovencev, Hrv. 1.00

Kako se postane državljani Z. D. 1.00

Kako se postane ameriški državljani 1.00

Knjiga o dostojnem vedenju 1.00

Kat. Katekizem 1.00

Mati: Materinstvo 1.00

Mikarstvo 1.00

Mladeničev (Jeglič) I. sv. 1.00

II. sv. 1.00

Nemško-angleški tolmáč 1.00

Najboljši splošni ljubavni pisem 1.00

Najboljši slov. kuharica, 608 str. 1.00

Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Nasveti za hišo in dom, trd. vez. 1.00

Kretanje parnikov Shipping News

6. aprila: Albert Ballin Hamburg, Cherbourg, Conte Biancamano, Napoli, Genova

10. aprila: Mauretania, Cherbourg, Leviathan, Cherbourg

11. aprila: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen

12. aprila: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Homeric, Cherbourg, Roma, Napoli, Genova

13. aprila: Minnewaska, Cherbourg, St. Louis, Hamburg, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen

15. aprila: Zelandia, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Cherbourg, Bremen

17. aprila: Aquitania, Cherbourg, Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

19. aprila: Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

20. aprila: Ile de France, Havre, Majestic, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen

21. aprila: New York, Cherbourg, Hamburg, Conte Grande, Napoli, Genova

23. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen

24. aprila: Berengaria, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Bremen

25. aprila: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen

26. aprila: Stettin, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Paris, Havre, Olympic, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova

27. aprila: Deutschland, Cherbourg, Hamburg, Vulcania, Trst

30. aprila: America, Cherbourg, Bremen

1. maja: Mauretania, Cherbourg

2. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen

3. maja: France, Havre, Vulcania, Trst, Homeric, Cherbourg, Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

4. maja: Belgenland, Cherbourg, Antwerpen, Minnewaska, Boulogne Sur Mer, Hamburg, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg

5. maja: Aquitania, Cherbourg, President Harding, Cherbourg, Bremen

9. maja: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen, Berlin, Cherbourg, Bremen

10. maja: Ile de France, Havre, (Glavni pomladanski izlet), Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Majestic, Cherbourg, Arabic, Cherbourg, Antwerpen, Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen, Republic, Cherbourg, Bremen

11. maja: Minnewaska, Cherbourg, Albert, Ballin, Cherbourg, Hamburg, Conte Biancamano, Napoli, Genova

13. maja: Reliance, Cherbourg, Hamburg

15. maja: Paris, Havre, Berengaria, Cherbourg, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

17. maja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Olympic, Cherbourg, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnewaska, Boulogne Sur Mer, Columbus, Cherbourg, Bremen, Roma, Napoli, Genova

18. maja: St. Louis, Cherbourg, Hamburg

22. maja: Presidente Wilson, Trst (izlet), Mauretania, Cherbourg, George Washington, Cherbourg, Bremen

23. maja: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen

24. maja: France, Havre, Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Homeric, Cherbourg, Pennland, Cherbourg, Antwerpen

25. maja: Minnetonka, Cherbourg, New York, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg, Conte Grande, Napoli, Genova

29. maja: Aquitania, Cherbourg, America, Cherbourg, Bremen

30. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, Dresden, Cherbourg, Bremen

31. maja: Ile de France, Havre (izlet), Stettin, Boulogne Sur Mer, Rotterdam, Augustus, Napoli, Genova

26. junija: Paris, Havre (IZLET)

26. julija: Ile de France, Havre (IZLET)

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 19. apr.; 10. maja, Paris 26. aprila; 15. maja, France 3. maja; 24. maja. (Ob odhodu.)

Najkrajša pot po železnici. Vsekdo je v posebni kabini z vsimi modernimi udobnostmi — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Child's Prayerbook: Catholic Pocket Manual: v fino umje vesano 1.30

ave Maria: v fino umje vesano 1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski ..... .25

Angleško slovenska besedila 1.00

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5. .... 1.00

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 1.00

Boj na nalezljivim boleznim 1.00

Cerklinski jezero 1.00

Domaci živinozdravnik, brd. vez. 1.25

Domaci živinozdravnik, broš. 1.25

Govodoredja 1.50

Gospodinjstvo 1.00

Jugoslavija, Melik 1. zvezek 1.50

2. zvezek, 1-2. zvezek 1.50

Kublišna računica, — po meteraki 1.00

Kletarstvo (Skali